

Indholdsfortegnelse

1.	Detentionslokalerne	2
2.	Rapportgennemgang.....	3
	2.1.....	4
	2.2.....	5
	2.3.....	6
	2.4.....	7
	2.5.....	9
	2.6.....	11
	2.7.....	12
3.	Opfølgning	13
4.	Underretning	13

Den 8. juni 1999 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen på Politigården i Vejle. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang, jf. nærmere pkt. 2 nedenfor.

Denne rapport har i foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Vejle og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Politimesteren fremkom med yderligere bemærkninger i brev af 4. august 1999. Bemærkningerne er indarbejdet i denne endelige rapport.

1. Detentionslokalerne

Detentionen er beliggende ved politigården. Den består af fire detentionslokaler beliggende på den samme gang. For enden ad gangen er der toilet og bad. Der er røg- og brandalarm på gangen. Ved indgangen er der et visitationslokale. Der er her et aflåst skab til værdigenstande. Det blev under inspektionen oplyst at større værdigenstande bliver anbragt i et pengeskab på politigården.

Detentionslokalerne er malet i lyse farver og der er stengulv samt sengeleje i gulvet i alle fire lokaler. Der er ovenlys i lokalene. I hvert lokale er der indbygget et kamera, en mikrofon og en højttaler, og der er kaldeknop. Instrumenterne blev under inspektionen afprøvet og det kunne konstateres at de virkede. Der er indkig i dørene.

Der er i loftet to riste. I det ene af detentionslokalerne (lokale nr. 4) sad den ene af ristene med nogen afstand til loftet. I de øvrige lokaler var der også mellemrum mellem den tilsvarende rist og loftet.

Jeg gjorde under inspektionen opmærksom på faren for at ristene i denne forfatning kunne anvendes til at vikle et klæde eller en rem om (selvmordsfare) og at i hvert fald lokale nr. 4 ikke burde anvendes før risten var efterspændt.

Politimesteren i Vejle har i brev af 14. juni 1999 oplyst at risten i detentionslokale nr. 4 nu var efterspændt. Politimesteren har vedlagt kopi af brev af 19. oktober 1998 til Rigspolitichefen hvori politimesteren oplyser at ristene i detentionslokalerne muligvis kan udgøre en sikkerhedsrisiko. Endelig har politimesteren i brevet af 14. juni 1999 bemærket at Justitsministeriet i april 1999 har besigtiget forholdene. Politimesteren er af Rigspolitichefen telefonisk blevet oplyst om at man forventer en indstilling fra Justitsministeriet snarest muligt, og at man derefter hurtigst muligt vil søge iværksat de nødvendige foranstaltninger.

På baggrund af ovenstående foretager jeg mig ikke mere vedrørende ristene i detentionslokalerne. Indretningen af detentionslokalerne i øvrigt giver mig ikke anledning til bemærkninger.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de seneste 20 anbringelser i detentionen forud for inspektionen. Jeg har modtaget journalsystemsudskrifter for perioden fra den 7. april 1999 til den 6. juni 1999, omfattende de seneste 20 detentionsanbringelser. Af journalsystemudskrifterne fremgår den detentionsanbragtes navn og cpr.nr. og tidspunktet og grundlaget for anholdelsen. Af de 18 tilfælde hvor der ifølge journalen har været lægetilsyn fremgår lægens navn i 10 af tilfældene.

Jeg har endvidere modtaget 20 anholdelsesblade. Anholdelsesbladene er fortrykte blanketter der indeholder rubrikker til angivelse af blandt andet navn, bopæl, cpr.nr., fratagne kontanter, tidspunkt, årsag og sted for

anholdelse, tidspunkt for løsladelse samt eventuelle øvrige bemærkninger. Endvidere er der felter til afkrydsning af hvilket detentionslokale den anholdte er anbragt i. Af de 20 anholdelsesblade er dette felt udfyldt i 15 tilfælde.

Endelig har jeg modtaget syv skemaer vedrørende detentionstilsyn. Jeg har endvidere modtaget kopi af notits af 19. maj 1994 fra politiinspektør Svend Erik Larsen vedrørende opbevaring af skemaer for detentionstilsyn, jf. nedenfor under pkt. 2.5.

Af Politiets Årsberetning for 1997 fremgår det (s. 181) at der i dette år var i alt 141 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Vejle politikreds. Heraf blev 123 lægeundersøgt.

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolicefens kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994.

2.1.

Efter kundgørelsens § 2 må i almindelighed kun spirituspåvirkede personer anbringes i detentioner.

I anholdelsesbladene er der som grundlag for anholdelsen i syv tilfælde angivet beruselse, og i to tilfælde angivet spiritus- og promillekørsel.

Herudover er der i fire tilfælde angivet overtrædelse af politivedtægten, i to tilfælde husspektakler og i to tilfælde hærværk. Endvidere er der i hver et tilfælde angivet værtshusuorden, butikstyveri og forsøg på befrielse af anholdt.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om der i disse tilfælde var tale om spirituspåvirkede personer.

2.2.

Efter kundgørelsens § 9 skal der ske lægeundersøgelse, medmindre det på grundlag af den tilbageholdtes tilstand eller omstændighederne i øvrigt, f.eks. oplysninger om den tilbageholdtes færden, findes ubetænkeligt at lægeundersøgelse undlades.

Det fremgår af journalsystemsudskrifterne at der i 18 af de 20 tilfælde har været lægetilsyn. I ti tilfælde er lægens navn anført. I et af de to tilfælde hvor der ikke har været lægetilsyn er det i journalen anført at lægetilsyn ikke skønnedes nødvendigt.

I det sidste tilfælde går jeg ud fra at spørgsmålet om lægetilsyn har være overvejet (og at lægetilsyn er skønnet unødvendigt).

Jeg lægger således til grund at der også i denne sag er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 9.

Der er på anholdelsesbladene en rubrik til afkrydsning af eventuelt lægetilsyn. Af de 20 anholdelsesblade er der sat kryds i to tilfælde. Jeg går ud fra at lægetilsyn i stedet noteres i journalsystemet.

Kundgørelsen foreskriver ikke notatpligt med hensyn til spørgsmålet om overvejelse om lægetilsyn. Jeg kan oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning har henstillet til Justitsministeriet i samarbejde med Rigspolitichefen at overveje i kundgørelsen at indføre notatpligt med hensyn til dette spørgsmål. Jeg har henvist til at en sådan notatpligt vil være hensigtsmæssig med henblik på at sikre at lægetilsyn overvejes i hvert enkelt tilfælde, og muligheden for kontrol med at det er overvejet.

Justitsministeriet har i en udtalelse af 1. september 1998 oplyst, at ministeriet vil tage spørgsmålet op til overvejelse og drøftelse med Rigspolitichefen, og at jeg senere vil blive underrettet om resultatet heraf.

I brev af 6. november 1998 har Justitsministeriet oplyst at ministeriet på et møde den 7. oktober 1998 med Rigspolitichefen, Politidirektøren i København og Foreningen af Politimestre i Danmark har drøftet (bl.a.) spørgsmålet om notatpligt med hensyn til overvejelser om lægetilsyn. Ministeriet har herefter taget initiativ til at der i forbindelse med en generel revision af kundgørelse II, nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer indføres krav om en sådan notatpligt.

Jeg har i en opfølgingsrapport vedrørende inspektion af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

2.3.

Efter kundgørelsens § 12 skal der hurtigst muligt, og inden endelig anbringelse i detentionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

Det fremgår ikke af hverken journalsystemsudskrifterne eller af anholdelsesbladene at der er indhentet oplysninger i kriminalregistret på grundlag af denne bestemmelse.

Det er således på det foreliggende grundlag ikke muligt at efterprøve om der er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 12 i sagerne. Jeg beder politimesteren om at redegøre nærmere for praksis på dette område. Hvis spørgsmålet er belyst i andet materiale, beder jeg om at dette sendes til mig.

2.4.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden anbringelse i detentionen ske visitation i overværelse af vagthavende, og tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Herudover skal bl.a. samtlige lommer tømmes, og de bør krænges hvis det er muligt. Efter bestemmelsens stk. 3, skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt, noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen.

Der er i 16 af de 20 anholdelsesblade anført at der er frataget de anholdte pengebeløb. I et tilfælde er der sat et minus over rubrikken for pengebeløb, og i tre tilfælde er der intet anført.

Jeg går ud fra at de manglende angivelser er udtryk for at de pågældende ikke var i besiddelse af noget pengebeløb.

Der er i to anholdelsesblade udfyldt rubrik om at de anholdte var i besiddelse af effekter og i et anholdelsesblad udfyldt rubrik om at dette ikke var tilfældet. Det fremgår ikke hvilke effekter der i de to sager var tale om.

Der er alene foreskrevet notatpligt for tilfælde hvor der fratages penge eller værdigenstande.

Det giver mig således ikke anledning til bemærkninger at der kun i tre ud af 20 anholdelsesblade er gjort notat om hvorvidt de anholdte har været i besiddelse af effekter eller at det ikke fremgår hvilke effekter der i bekræftende fald har været tale om.

Jeg kan oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Hjørring bad Justitsministeriet om at overveje om der - i forbindelse med den generelle revision af

kundgørelsen - også bør indføres notatpligt om foretagelse af visitation, og ikke kun om

fratagelse af penge og værdigenstande. Det kan herved efterprøves om der er sket visitation i overensstemmelse med kundgørelsens § 13, stk. 1, og frataget eventuelle genstande som kan benyttes til at volde skade.

Jeg har bedt Justitsministeriet om underretning om resultatet af ministeriets overvejelser.

Jeg kan ikke ud fra de foreliggende oplysninger se om visitationen har været foretaget i overværelse af vagthavende. Der er (heller) ikke pligt til at gøre notat om dette forhold.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 2, må en "egentlig" visitation kun foretages af personer af samme køn som den der visiteres.

Det er ikke muligt for mig, ud fra det foreliggende materiale, at se om der har været tale om personale af det ene eller andet køn.

Jeg beder politimesteren om en udtalelse om den fremgangsmåde der anvendes ved foretagelse af visitation. Hvis der i nogen af de sager som jeg har modtaget har været foretaget egentlige visitationer, beder jeg politimesteren om at sende mig oplysninger der gør det muligt for mig at konstatere om kundgørelsens § 13, stk. 2, har været iagttaget i de nævnte sager.

Det fremgår af anholdelsesbladene at de detentionsanbragte i 15 af de 16 tilfælde, hvor der er frataget pengebeløb, har kvitteret for modtagelsen. Der er endvidere kvitteret i et af de to tilfælde hvor der ifølge anholdelsesbladene er frataget (andre) effekter. I et tilfælde har den detentionsanbragte kvitteret for modtagelse uden at det af anholdelsesbladet fremgår at der skulle være frataget penge eller andre effekter.

Jeg beder om politimesterens bemærkninger om fremgangsmåden ved kvittering for modtagelse af effekter.

2.5.

Efter § 17, stk. 1, skal der ske et effektivt tilsyn med detentionsanbragte. Tilsyn skal

efter bestemmelsens stk. 4 ske så hyppigt som den indsatte gør det nødvendigt, og "så vidt muligt" mindst en gang hver halve time. Når der har været foretaget tilsyn, skal det noteres med angivelse af klokkeslæt og underskrift eller initialer, jf. stk. 5. Overvågning af detentionsrum med tekniske hjælpemidler, herunder tilsyn, der alene foretages ved at kigge gennem spionøjet i døren til detentionsrummet, kan anvendes som supplement til det i stk. 4 foreskrevne tilsyn, men kan ikke træde i stedet herfor, jf. stk. 6.

Jeg er bekendt med at der for nogle (andre) politikredses vedkommende har været etableret en forsøgsordning med elektronisk overvågning til delvis erstatning for det personlige tilsyn, jf. Rigspolicehøvedens skrivelse af 26. januar 1996 til de pågældende politikredse. Justitsministeriet har i brev af 6. november 1998 oplyst at ministeriet - som resultatet af drøftelserne på et afholdt møde den 7. oktober 1998 - har tiltrådt Rigspolicehøvedens indstilling om at forsøgsordningen gøres permanent, og udvides til at omfatte samtlige politiets detentionslokaler der er udstyret med et moderne lytte- og overvågningsudstyr. Justitsministeriet har endvidere oplyst at ministeriet som en følge heraf har taget initiativ til udarbejdelse af nærmere forskrifter for ordningen i forbindelse med en generel revision af kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer. Justitsministeriet har anført at ombudsmanden vil blive orienteret om resultatet af dette arbejde.

Af journalsystemudskrifterne fremgår dato og klokkeslæt for anholdelsen. Klokkeslættet fremgår også af anholdelsesbladene hvor også tidspunktet for løsladelse fremgår. I 15 af de 20 modtagne anholdelsesblade er der endvidere anført initialer for hvem der har foretaget løsladelsen. I 15 tilfælde er der afkrydset i rubrikken for hvilket detentionsrum den anholdte er anbragt i.

Ud af de 20 detentionsanbringelser har jeg modtaget syv blanketter for detentionstilsyn, svarende til detentionsanbringelserne i perioden fra den 26. maj 1999 til den 6. juni 1999 samt en enkelt fra den 15.-16. maj 1999. Det fremgår af notits af 19. maj 1994 fra

politiinspektør Svend Erik Larsen at blanketterne vedrørende detentionstilsyn opbevares i 14 dage efter løsladelse hvorefter blanketterne destrueres. Denne opbevaringsfrist er aftalt mellem politimestrene i politiregion 3.

Det er således kun muligt for mig at foretage en undersøgelse af detentionstilsyn i en ganske kort periode og i øvrigt kun for en periode der ligger efter det tidspunkt da jeg havde meddelt Politimesteren i Vejle at inspektionen ville blive foretaget (ved brev af 26. april 1999). Dette er under alle omstændigheder - principielt - uheldigt.

Jeg beder Justitsministeriet udtale sig om den anførte opbevaringsfrist.

Ud af de syv modtagne blanketter er der i fire tilfælde mere end ½ time mellem noteringerne mellem tilsynene. I to tilfælde (den 2. juni 1999 mellem kl. 02.25 og kl. 03.00 samt den 16. maj 1999 mellem kl. 00.40 og kl. 01.15) går der 35 minutter mellem tilsynene. I et tilfælde (den 30. maj 1999 mellem kl. 09.00 og kl. 09.40) går der 40 minutter mellem tilsynene. Det fremgår dog i dette tilfælde af detentionstilsynsblanketten at der foretages afhøring af den indsatte fra kl. 09.00 og at der sker løsladelse kl. 09.40. Jeg går herefter ud fra at den indsatte ikke har været uden opsyn i en halv time. Endelig er der et tilfælde (den 29. maj 1999 mellem kl. 21.50 og kl. 22.40) hvor der går 50 minutter mellem tilsynene. Det fremgår af detentionstilsynsblanketten at vedkommende blev indbragt kl. 21.50 og at der var lægetilsyn kl. 22.40.

Idet jeg går ud fra at det kun er i enkeltstående tilfælde at der ikke sker tilsyn mindst en gang hver halve time foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål. Jeg henviser til det jeg har anført ovenfor om den begrænsede undersøgelse af dette spørgsmål.

2.6.

Efter § 19 i kundgørelsen skal den pågældende inden han/hun forlader politistationen, vejledes om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling. Rigspolitichefen har

udarbejdet en pjece herom der er omtalt i Rigspolitechefens cirkulæreskrivelse af 24. november 1987.

Justitsministeriet har i udtalelsen af 1. september 1998 i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning oplyst at der kan være behov for en revision af Rigspolitechefens pjece (der er fra oktober 1987), og at ministeriet vil tage spørgsmålet herom op over for Rigspolitechefen.

Under min inspektion af detentionen i Vejle blev det på forespørgsel oplyst at der foreligger en skriftlig vejledning om alkoholafvænning som udleveres til de detentionsanbragte ved løsladelse. Der er dog ikke tale om den pjece som Rigspolitechefen har udarbejdet til brug for vejledning efter kundgørelsens § 19, men en pjece der er udarbejdet af Vejle Amt. Pjecen befandt sig ikke ved detentionslokalerne, men - viste det sig - i vagtlokalet i en holder sammen med en lang række andre pjecer. Det tog nogen tid før det lykkedes personalet at forevise mig pjecen.

Efter bestemmelsen i § 19 har politiet en forpligtelse til at vejlede alle de detentionsanbragte om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling.

Vejledning vil kunne ske mundtligt og/eller skriftligt.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning har jeg anført at det - ligesom med hensyn til spørgsmål om lægetilsyn - efter min opfattelse vil være hensigtsmæssigt at der også gøres notat om vejledning efter kundgørelsens § 19. Det kan ske i forbindelse med det notat som der efter kundgørelsens § 18, 2. pkt., skal gøres om løsladelsestidspunktet.

Jeg henstillede til Justitsministeriet også at overveje at indføre notatpligt vedrørende dette forhold. Jeg udbad mig underretning om hvad der videre skete i den anledning.

Justitsministeriet har i brevet af 6. november 1998 oplyst at dette spørgsmål også er

drøftet på mødet den 7. oktober 1998. Justitsministeriet har herefter taget initiativ til at der ved revisionen af kundgørelsen også indføres krav om notatpligt vedrørende dette forhold. Justitsministeriet har erklæret sig enig med mig i at notatet mest hensigtsmæssigt kan gøres i forbindelse med notatet om løsladelsestidspunktet.

Jeg har i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

Jeg henstiller til politimesteren at ordningen med udlevering af vejledning om alkoholafvænnning og -behandling overvejes. Inspektionen gav ikke et overbevisende indtryk af at den nugældende ordning sikrede at den fornødne vejledning blev givet i alle tilfælde.

Jeg udbeder mig underretning om resultatet af overvejelserne.

2.7.

Den tilbageholdte skal straks ved ankomsten til politistationen fremstilles for den vagthavende der indfører den pågældendes data samt tidspunktet i anholdelsesprotokollen, jf. kundgørelsens § 7, stk. 1. Der er i alle tilfælde, på nær et, i anholdelsesbladene anført hvornår den pågældende er anholdt. Anholdelsestidspunktet fremgår i samtlige tilfælde af journalsystemsudskrifterne. Der er i fire ud af 20 tilfælde anført hvornår vedkommende er indsat i detentionen. I journalsystemsudskrifterne er der ud for teksten "Disp.dato" anført dato for anholdelsen samt et klokkeslæt.

Jeg beder politimesteren oplyse om dette klokkeslæt er tidspunktet for indsættelsen i detentionen.

Der er i alle tilfælde gjort notat om løsladelsestidspunktet, jf. kundgørelsens § 18.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet, som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Vejle og til Justitsministeriet, samt til Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen